

МУЗИЧКА КУЛТУРА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ РАДА ЗА V,VI,VII и VIII РАЗРЕД

СВРХА, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Сврха програма образовања

- Квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, физичке, еколошке и информатичке писмености, неопходне за живот у савременом и сложеном друштву.
- Развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе, уз активно и одговорно учешће у економском, друштвеном и културном животу и допринос демократском, економском и културном развоју друштва.

Циљеви и задаци програма образовања су:

- развој интелектуалних капацитета и знања деце и ученика нужних за разумевање природе, друштва, себе и света у коме живе, у складу са њиховим развојним потребама, могућностима и интересовањима;
- подстицање и развој физичких и здравствених способности деце и ученика;
- оспособљавање за рад, даље образовање и самостално учење, у складу са начелима сталног усавршавања и начелима доживотног учења;
- оспособљавање за самостално и одговорно доношење одлука које се односе на сопствени развој и будући живот;
- развијање свести о државној и националној припадности, неговање српске традиције и културе, као и традиције и културе националних мањина;
- омогућавање укључивања у процесе европског и међународног повезивања;
- развијање свести о значају заштите и очувања природе и животне средине;
- усвајање, разумевање и развој основних социјалних и моралних вредности демократски уређеног, хуманог и толерантног друштва;
- уважавање плурализма вредности и омогућавање, подстицање и изградња сопственог система вредности и вредносних ставова који се темеље на начелима различитости и добробити за све;

- развијање код деце и ученика радозналости и отворености за културе традиционалних цркава и верских заједница, као и етничке и верске толеранције, јачање поверења међу децом и ученицима и спречавање понашања која нарушавају остваривање права на различитост;
- поштовање права деце, људских и грађанских права и основних слобода и развијање способности за живот у демократски уређеном друштву;
- развијање и неговање другарства и пријатељства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалне одговорности.

Циљ наставе музичке културе је да код ученика развије интересовање, навику и потребу за слушањем вредних музичких остварења; да подстиче, развија и негује музичко-стваралачке способности ученика; да култивише музичке, естетске и психофизичке способности личности у целини.

V разред

Задаци наставе музичке културе у 5.разреду су:

- упознавање основне музичке писмености
- неговање способности извођења музике певањем и свирањем
- развијање способности за импровизацију мелодије
- неговање смисла за колективно музицирање (певање и свирање)
- стицање навике за слушање музичког дела
- развијање способности за доживљај музичког дела
- развијање способности за разумевање музичког дела
- подстицање стваралачког ангажовања ученика
- развијање музичке креативности

Садржај програма	Обрада	Утврђивање	Укупно	Извори знања
1. Извођење музике певањем и свирањем	69	60	69	<i>инструмент, деч.инструменти, уџбеник, касете и CD</i>
2. Слушање музике (на сваком часу)	/	/	на сваком часу (72)	<i>уџбеник, касете и CD</i>
3. <i>Музичко стваралаштво</i>	3	/	3	<i>инструмент, деч.инструменти уџбеник, касете и CD</i>

Садржаји програма	Број часова	Активности у образовно-васпитном раду	Основни облици извођења програма	Начин и поступак остваривања програма	Циљеви и задаци садржаја програма
Извођење музике а) Певање песама по слуху и са нотног текста б) Основе музичке писмености	67	- певање песама - слушање музике	- фронтално - индивид. - у пару и групи	- монолошка - дијалoшка - илустрaтивно-демонстрaтивнa - аналитичкo-синтетичкa - коoперaтивнa - практичнo вежбање	- неговање способности извођења музике певањем и свирањем - неговање смисла за колектив. музицирање (певање и свирање)
Слушање музике а) Слушање вокално-инструменталних и инструменталних композиција б) Учити облике: музичка реченица период дводелна песма троделна песма	2 Сваки час је пропраћен слушањем музике	- слушање музике - уочавање - начин музичког изражавања (врста композиц.)	- фронтално - индивид. - у пару и групи	- монолошка - дијалoшка - илустрaтивно-демонстрaтивнa - аналитичкo-синтетичкa - коoперaтивнa	- стицање навике за слушање музичког дела - развијање способн. за доживљај музичког дела - развијање способн. за разумевање музичког дела - развијање критичког мишљења
Музичко стваралаштво а) импровизација мелодије на задани текст б) импровизација мелодије на задани ритам	3	- развијање способности за грађење мелодије - креатив. - изражав.	- фронтално - индивид. - у пару и групи	- монолошка - дијалoшка - илустрaтивно-демонстрaтивнa - аналитичкo-синтетичкa - коoперaтивнa - практичнo вежбање	- подстицање стваралач. ангажовања ученика - развијање музичке креативности - развијање способности за импровизацију мелодије

VI разред (36 часова)

Задаци наставе музичке културе у 6.разреду су:

- неговање способности извођења музике певањем и свирањем
- развијање способности за импровизацију мелодије
- неговање смисла за колективно музицирање (певање и свирање)
- стицање навике за слушање музичког дела
- упознавање музичког стваралаштва народа и народности наше земље
- упознавање музичког стваралаштва других земаља
- развијање способности за доживљај музичког дела
- развијање способности за разумевање музичког дела
- подстицање стваралачког ангажовања ученика
- развијање критичког мишљења
- развијање музичке креативности

Наставни садржаји	Број часова обраде	Утврђивање	Укупно	Извори знања
Извођење музике певањем и свирањем	26	7	33	<i>инструмент, деч.инструменти, уџбеник, касете и CD</i>
Слушање музике (на сваком часу)			(на сваком часу)	<i>уџбеник, слике инструмената, касете и CD</i>
<i>Музичко стваралаштво</i>		3	3	<i>инструмент, деч.инструменти уџбеник, касете и CD</i>

Наставни садржаји	Број часова	Активности у васпитно-образовном раду	Основни облици извођења наставе	Начин и поступак остваривања програма	Циљеви и задаци музичке културе
Извођење музике а) певање песама по слуху и са нотног текста б) основи музичке писмености	33	- певање песама - слушање музике	- фронтално - индивид. - у пару и групи	- монолошка - дијалoшка - илустрaтивно-демонстрaтивна - аналитичко-синтетичка - кооперaтивна - практично вежбање	- неговање способности извођења музике певањем и свирањем - неговање смисла за колективно музицирање-певање и свирање -упознавање музике других народа -развијање интересовања за музичку културу

Слушање музике а) слушање вокално-инструменталних и инструмент. композиција б) соло песма, хорска песма и сложена троделна песма	сваки час је пропраћен слушањем музике	- слушање музике - уочавање - начин музичког изражавања (врста композиције)	- фронтално - индивид. - у пару и групи	- монолошка - дијалoшка - илустрaтивно-демонстрaтивнa - аналитичко-синтетичкa - кооперaтивнa	- стицање навика за слушање музичког дела - развијање способности за доживљај музичког дела - развијање способности за разумевање музичког дела - развијање критичког мишљења - подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музике
Музичко стваралаштво а) импровизација мелодије на задани текст б) импровизација мелодије на задани ритам	3	- развијање способности за грађење мелодије - креативн. - изражав.	- фронтално - индивид. - у пару и групи	- монолошка - дијалoшка - илустрaтивно-демонстрaтивнa - аналитичко-синтетичкa - кооперaтивнa - практично вежбање	- подстицање стваралачког ангажовања ученика - развијање музичке креативности - развијање способности за импровизацију мелодије

VII разред (36 часова)

Задаци:

- упознавање са групама инструмената и њиховом применом у различитим групама оркестара;
- стварање активних слусалаца и љубитеља музике;
- оспособљавање ученика за доживљавање и разумевање музике. неговање способности извођења музике (певање/свирање);
- стицање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музичких порука;
- упознавање музичких инструмената; традиционалне и уметничке музике свога и других народа;
- упознавање музике праисторије, античке епохе, средњег века, ренесансе, барока и класицизма кроз сагледавање друштвених функција музике, видова музицирања, карактеристичних жанрова, облика и инструмената епохе, као и најистакнутијих стваралаца

Наставни садржаји	Бр. часова обраде	Утврђивање	Број часова	Извори знања
1. Праисторија	2	1	3	<i>уџбеник, слике инструмената, касете и CD</i>
2. Античка епоха	2	1	3	<i>уџбеник, слике инструмената, касете и CD</i>
3. Средњи век	3	1	4	<i>уџбеник, слике инструмената, касете и CD</i>
4. Ренесанса	2	2	4	<i>уџбеник, слике инструмената, касете и CD</i>
5. Барок	4	2	6	<i>уџбеник, слике инструмената, касете и CD</i>
6. Класицизам	4	2	6	<i>уџбеник, слике инструмената, касете и CD</i>

7. Музика на тлу Србије	3	1	4	<i>уџбеник, слике инструмената, касете и CD</i>
8. Стварање музике	1	1	2	<i>уџбеник, слике инструмената, касете и CD</i>
9. <i>Основе музичке писмености</i>	2	2	4	<i>уџбеник, инструмент, касете и CD</i>

Наставни садржаји	Број часова	Активности у васпитно-образовном раду	Основни облици извођења наставе	Начин и поступак остваривања програма	Циљеви и задаци музичке културе
Праисторија - порекло и улога музике - изражајна средства - настанак првих инструмената - импровизација	3	- слушање музике - уочавање - разговор - препознавање	- фронтално - индивид. - у пару и групи	- монолошка - дијалoшка - илустративно-демонстративна - аналитичко-синтетичка - кооперативна	- упознавање порекла и улоге музике у првобитном друштву - стицање навика за слушање музичког дела

Античка епоха - музика првих цивилизација - пенататоника инструментариј - музика и мит - инструменти и видови музицирања	3	- слушање музике - уочавање - разговор - препознавање	- фронтално - индивид. - у пару и групи	- монолошка - дијалoшка - илустративно-демонстративна - аналитичко-синтетичка - кооперативна	- стицање навика за слушање музичког дела - упознавање музике првих цивилизација - подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музике
Средњи век - музика и хришћанство - осмогласник и грегоријански корал - црквени музички облици - вокална музика - инструменти у световном музицирању	4	- слушање музике - уочавање - разговор - препознавање	- фронтално - индивид. - у пару и групи	- монолошка - дијалoшка - илустративно-демонстративна - аналитичко-синтетичка - кооперативна	- развијање способности слушања и препознавања музичких инструмената - упознавање музичке основе хришћанске музике; видова извошења вокалне музике - упознавање развоја средњовековне музике
Ренесанса - световна и духовна музика - хомофонија и полифонија - музички облици	4	- слушање музике - уочавање - разговор	- фронтално - индивид. - у пару и групи	- монолошка - дијалoшка - илустративно-демонстративна - аналитичко-	- стицање навика за слушање и разликовања музичких дела -упознавање музике других народа -упознавање световне и духовне музике

		- препознавање		синтетичка - кооперативна	
Барок - развој инструмената - опера - облици воклано-инструманталне музике - инструментална музика	6	- слушање музике - уочавање - разговор - препознавање	- фронтално - индивид. - у пару и групи	- монолошка - дијалoшка - илустрaтивно-демонстрaтивна - аналитичко-синтетичка - кооперативна	- стицање навика за слушање и разликовања музичких дела - развијање способности за разумевање музичког дела - стицање знања о развоју инструмената, рашању опера и облицима вокално-инструменталне музике
Класицизам - музички облици - жанрови клас.музике	6	- слушање музике - уочавање - разговор - препознавање	- фронтално - индивид. - у пару и групи	- монолошка - дијалoшка - илустрaтивно-демонстрaтивна - аналитичко-синтетичка - кооперативна	- стицање навика за слушање и разликовања музичких дела - развијање способности за разумевање музичког дела - упознавање жанрова класичне музике

Музика на тлу Србије - антички споменици - народна музика и обличаји - црквена музика од 12. до 18.века	4	- слушање музике - уочавање - разговор - препознавање	- фронтално - индивид. - у пару и групи	- монолошка - дијалошка - илустративно-демонстративна - аналитичко-синтетичка - кооперативна	- стицање навика за слушање и разликовања музичких дела - развијање способности за разумевање музичког дела - упознавање развоја црквене музике у Србији , као и значаја обичаја и народне музике
Стварање музике - стварање и свирање дечкомпозиција	2	- слушање музике - уочавање - разговор - препознавање	- фронтално - индивид. - у пару и групи	- дијалошка - илустративно-демонстративна - аналитичко-синтетичка - кооперативна	- неговање способности извођења музике певањем и свирањем - развијање критичког мишљења
Основе музичке писмености - мелодијски мол - акорди - каденца - мешовити тактови	4	- слушање музике - уочавање - разговор - препознавање	- фронтално - индивид. - у пару и групи	- вербална - илустративно-демонстративна - практично вежбање - кооперативна	- неговање способности извођења музике певањем и свирањем - неговање смисла за колективно музицирање-певање и свирање

VIII разред (36 часова)

Задаци:

- упознавање ученика са вокално-инструменталним облицима (духовна музика, опера, оперета, мјузикл, балет).
- стварање активних слушалаца и љубитеља музике.
- оспособљавање ученика за доживљавање и разумевање музике.
- стицање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музичких порука;
- развијање критичког мишљења;

Наставни садржаји	Укупан број часова	Број часова обраде	Извори знања
1. Народна музика, певање песама, слушање музике	1	1	<i>уџбеник, збирка касета и CD-а</i>
2. Духовна музика, певање одломака, слушање музике	2	1	<i>уџбеник, збирка касета и CD-а</i>
3. Сценска музика, музичко-сценски облик (опера)	16	9	<i>уџбеник, збирка касета и CD-а</i>
4. Музичко-сценски облици : оперета, мјузикл, балет (слушање музике)	5	3	<i>уџбеник, збирка касета и CD-а</i>
5. Џез и забавна музика (слушање музике)	5	2	<i>уџбеник, збирка касета и CD-а</i>
6. Музика за радио, филм и телевизију (слушање музике)	2	1	<i>уџбеник, збирка касета и CD-а</i>

7. Слушање музике на сваком часу, само слушање музике кроз утврђивање градива	5	/	уџбеник, збирка касета и CD-а

СТАНДАРДИ МУЗИЧКЕ КУЛТУРЕ – V разред

СТАНДАРДИ	ОБЛАСТ
Основни ниво: Ученик препознаје основне елементе музичке писмености у складу са Наставним програмом и основне карактеристике певачких гласова. Препознаје одређене музичке жанрове. Средњи ниво: Ученик препознаје основне елементе музичке писмености одређене Наставним програмом, основне карактеристике певачких гласова и разликује вокалне, инструменталне и вокално-инструменталне саставе. Познаје основне појмове појединих музичких жанрова и народног стваралаштва. Напредни ниво: Ученик зна и разуме елементе музичке писмености у складу са Наставним програмом, препознаје основне карактеристике група музичких инструмената. Познаје основне појмове појединих музичких жанрова, народног стваралаштва и контекст настанка српске народне музике	ЗНАЊЕ И РАЗУМЕВАЊЕ
Основни ниво: Ученик препознаје основна темпа, динамику и врсту такта слушаног дела, разликује инструментале и вокалне саставе. На основу слушања музичког примера може да препозна припадност одређеном музичком жанру. Средњи ниво: Ученик познаје основна темпа, динамику, врсту такта у слушаном делу и може да одреди основне карактеристике композиције. Препознаје вокалне групе и инструменталне саставе. Може да одреди припадност слушаног примера одређеном жанру и препознаје народно и уметничко стваралаштво. Напредни ниво: Ученик препознаје основна темпа, динамику, врсту такта и карактер слушаног дела. Препознаје инструменталне и вокалне саставе. Препознаје везу музичког садржаја примера са ванмузичким програмом. Препознаје одређена дела народног и уметничког музичког стваралаштва, као и фоклорну музику других народа.	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ
Основни ниво: Ученик може да пева или свира (на неком од Орфових инструмената) једноставније музичке примере у С-дуру до 8 тактова.	

Напредни ниво: Ученик може да пева уз тактирање и/или свира (на неком од Орфових инструмената) једноставније музичке примере поштујући основне ритмичке вредности темпа, основни динамички распон и партитурне ознаке. Може да пева у хору или свира у оркестру једноставније песме различитих жанрова. Уме да изведе игру по избору (народну или класичну). Учествоје у школским приредбама.	МУЗИЧКО ИЗВОЂЕЊЕ
Основни ниво: Ученик може да осмисли једноставну ритмичку пратњу песме коју зна на неком од Орфових инструмената и да нацрта или направи једноставне музичке инструменте. Напредни ниво: Ученик може да осмисли једноставну ритмичку пратњу песме коју зна, и даје запише и одсвира. Може активно да учествује у компоновању мање музичке целине са наставником. Ученик може да направи модел инструмената по избору од понуђених инструмената из окружења. Може да осмисли музичку игру (драматизација песме) на основу песме различитих жанрова.	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО

СТАНДАРДИ –VI РАЗРЕД

СТАНДАРДИ	ОБЛАСТ
Основни ниво: Ученик познаје основна темпа, основне ритмичке вредности, тонске висине од малог г до е2, основни динамички распон и партитурне ознаке, као и контекст музичког догађаја. Познаје основне карактеристике певачких гласова и разликује вокалне, инструменталне и вокално-инструменталне саставе. Познаје основне појмове одређених музичких жанрова и народног стваралаштва, као и контекст настанка српске народне музике. Средњи ниво: Ученик познаје елементе музичке писмености у складу са Наставним програмом, основне карактеристике инструменталних група и певачких гласова и разликује вокалне, инструменталне и вокално-инструменталне саставе. Разуме специфичне карактеристике појединих	

музичких жанрова и народног стваралаштва. Повезује изражајне елементе народне музике са контекстом њиховог настанка. Напредни ниво: Ученик зна и разуме сложеније елементе музичке писмености предвиђене Наставним програмом, препознаје специфичне карактеристике одређених народних и уметничких музичких инструмената. Познаје специфичности одређених музичких жанрова и повезује изражајне елементе народне музике са контекстом њиховог настанка.	ЗНАЊЕ И РАЗУМЕВАЊЕ
Основни ниво: Ученик познаје основна темпа, динамику, врсту такта у слушаном делу и може да одреди и опише карактер композиције. Препознаје инструменталне и вокалне саставе. Може да одреди припадност слушаног примера одређеном жанру и препознаје народно и уметничко музичко стваралаштво. Средњи ниво: Ученик може да одреди карактеристике ритмичке и мелодијске компоненте на основу слушања. Може да опише карактер композиције као резултат садејства опажених музичких инструмената. Препознаје инструменталне групе, поједине инструменте и основне врсте гласова. Препознаје везу музичког садржаја примера са ванмузичким програмом. Може да одреди припадност слушаног примера одређеном жанру и препознаје народно и уметничко музичко стваралаштво. Препознаје одређена дела народног и уметничког музичког стваралаштва, као и фолклорну музику других народа. Напредни ниво: Ученик повезује темпо, динамику и друге музичке компоненте са карактером слушаног дела. Познаје инструменталне групе, поједине инструменте и основне врсте гласова. Може да у везу музичког садржаја примера са ванмузичким програмом. Препознаје одређена дела народног и уметничког стваралаштва, као и фолклотрну музику других народа. Познаје основне карактеристике српске народне музике (обичаје, извођачке саставе, народне инструменте, народне игре).	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ
Основни ниво: Ученик може да пева уз тактирање или да свира (на неком од Орфових инструмената) једноставније музичке примере у С-дуру од 16 тактова. Зна да пева или свира неко дело из српске фолклорне баштине. Напредни ниво: Ученик може да пева уз тактирање и/или свира (на неком од Орфових	

инструмената) одговарајуће једногласне или двогласне музичке примере који садрже разноврсне елементе музичке писмености у складу са Наставним програмом. Може да пева у хору или свира у оркестру, или мањем саставу једноставније песме различитих жанрова. Уме да изведе игру по избору (народну или класичну). Учествује у школским приредбама.	МУЗИЧКО ИЗВОЂЕЊЕ

СТАНДАРДИ –VII разред

СТАНДАРДИ	ОБЛАСТ
Основни ниво: Ученик уме да препозна основне елементе музичке писмености, опише основне карактеристике музичких инструмената и састава, историјско-стилских периода, музичких жанрова, народног стваралаштва. Средњи ниво: Ученик разуме повезаност музичких елемената и карактеристика музичких инструмената са музичком изражајношћу. Уме да анализира повезаност облика народног музицирања са специфичним контекстом народног живота. Напредни ниво: Ученик зна функцију елемената музичке писмености и извођачких састава у оквиру музичког дела. Разуме историјске и друштвене околности настанка жанра и облика музичког фолклора. Критички и аргументовано образлаже свој суд.	ЗНАЊЕ И РАЗУМЕВАЊЕ
Основни ниво: Ученик уме да на основу музичких примера, да именује музичке и изражајне елементе, извочачки састав, музичке жанрове, српски музички фолклор. Средњи ниво: Ученик уме да анализира повезаност музичких елемената и карактеристика музичких инструмената са музичком изражајношћу (нпр. Брз темпо са животним карактером), уме да опише и анализира карактеристике звучног примера кроз садејство опажених музичких елемената (нпр. Узбуркана мелодија као резултат специфичног ритма, темпа, агогике, динамике, интервалске структуре). Може да препозна структуру и драматургију одређеног жанра у случном примеру. Напредни ниво: Ученик уме да анализира случни пример и открије везу опажених карактеристика са структуралном и драматуршком димензијом звучног примера, жанровским и историјско-стилским контекстом звучног примера са контекстом звучног примера и контекстом	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ

настанка и примене различитих облика музичког фолклора.	
Основни ниво: Ученик уме да пева или свира једноставне дечије, народне или популарне композиције предвиђене Наставним планом и програмом. Напредни ниво: Ученик уме да изведе разноврсни музички репертоар певањем и свирањем или као солиста и у школским ансамблима.	МУЗИЧКО ИЗВОЂЕЊЕ
Основни ниво: Ученик уме да направи музички инструмент користећи предмете из окружења, осмисли мање музичке целине користећи понуђене мотиве. Напредни ниво: Ученик уме креативно да комбинује изражајне музичке елементе у естетском контексту (одређени музички поступак доводи у везу са жељеним ефектом). Ученик уме да осмишљава пратеће аранжмане за Орфов инструментаријум и друге задате музичке инструменте и импровизује или компонује мање музичке целине (ритмичке и мелодијске) у оквиру различитих музичких жанрова и стилова.	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО

СТАНДАРДИ –VIII разред

Области и одреднице

У складу са наставним програмом за предмет Музичка култура, одреднице за сваку област су формулисане са циљем да прецизно артикулишу знања и вештине у оквиру конкретне тематске проблематике, на различитим нивоима достигнућа.

ОБЛАСТ (1) : ЗНАЊЕ И РАЗУМЕВАЊЕ

<u>Основни</u> <u>ниво</u> <u>Средњи</u> <u>ниво</u> <u>Напредни</u> <u>ниво</u>	Ученик познаје основне елементе музичке писмености и контекст музичког догађаја. Ученик препознаје везу између музичких елемената и музичког израза. Ученик зна и разуме сложеније елементе музичке писмености и њихову изражајну и естетску примену.	Елементи музичке писмености
<u>Основни</u> <u>ниво</u> <u>Средњи</u> <u>ниво</u> <u>Напредни</u> <u>ниво</u>	Ученико познаје основне карактеристике музичких инструмената, гласова, њихову гласовну поделу и разликује вокалне, инструменталне и вокално-инструменталне саставе. Ученик познаје основне карактеристике музичких инструмената са музичким изразом. Ученик зна историјат, литературу, извођаче и специфичне карактеристике музичких инструмената и састава што повезује са естетском применом.	Инструменти, гласови и састави
<u>Основни</u> <u>ниво</u> <u>Средњи</u> <u>ниво</u> <u>Напредни</u> <u>ниво</u>	Ученик познаје основне карактеристике музике одређених епоха и опште појмове музичко-сценске и концертне музике. Ученик познаје најзначајнија дела и представнике стилских епоха, разуме појмове апсолутне и програмске музике, структуру одређених облика музичко-сценске и концертне музике. Ученик повезује структуралну и драматуршку (и програмску) димензију музичког дела са естетском применом и историјским контекстом.	Епохе; Музичко-сценска и концертна музика

<u>Основни</u> <u>ниво</u> <u>Средњи</u> <u>ниво</u> <u>Напредни</u> <u>ниво</u>	Ученик познаје основне појмове одређених музичких жанрова. Ученик разуме специфичне карактеристике жанра, структуралне и драматуршке елементе жанровских примера и њихову естетску функцију. Ученик повезује драматуршке и структуралне елементе са естетском применом и доводи у везу са духом времена. Познаје најзначајније светске и националне представнике.	Жанрови
<u>Основни</u> <u>ниво</u> <u>Средњи</u> <u>ниво</u> <u>Напредни</u> <u>ниво</u>	Ученик познаје основне појмове народног стваралаштва, контекст настанка српске народне музике, музичке карактеристике и специфичне саставе. Ученик познаје основне појмове српске народне духовне музике (Осмогласник) и основне карактеристике фолклорне музике других народа. Ученик повезује изражајне елементе народне музике са контекстом њиховог настанка. Препознаје различите видове српског музичког фолклора по географским карактеристикама. Ученик разликује старију и новију музичку традицију, аутентичну фолклорну музику од “новокомпоноване” на основу повезивања музичких, текстуалних, извођачких, социјалних и историјских карактеристика.	Народна музика

ОБЛАСТ (2): СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ

<u>Основни</u> <u>ниво</u> <u>Средњи</u> <u>ниво</u> <u>Напредни</u> <u>ниво</u>	Ученик препознаје основна темпа, динамику, врсту такта, форму и карактер слушаног дела. Ученик може да опише карактеристике ритмичке и мелодијске компоненте на основу слушања. Ученик може да опише карактер слушаног примера као резултат садејства опажених музичких компонената. Ученик повезује опажени карактер слушаног примера са естетском димензијом композиције.	Музичка писменост
<u>Основни</u> <u>ниво</u> <u>Средњи</u> <u>ниво</u> <u>Напредни</u> <u>ниво</u>	Ученик препознаје инструменталне групе, појединачне инструменте и врсте гласова. Ученик препознаје инструменталне и вокалне саставе. Ученик препознаје карактеристичне технике свирања и певања. Ученик повезује опажене карактеристике инструмената/извођачког састава са њиховом естетском применом.	Инструменти, гласови и састави
<u>Основни</u> <u>ниво</u> <u>Средњи</u> <u>ниво</u>	Ученик препознаје стилску припадност слушаног примера. Ученик може да одреди слушни пример као музичко-сценско или концертно дело. Ученик препознаје везу музичког садржаја примера са ванмузичким програмом. Ученик препознаје основне карактеристике српске музичко-сценске и концертне музике. Ученик препознаје структуралне елементе слушаног дела.	Епохе; Музичко-сценска и концертна музика

<u>Напредни</u> <u>ниво</u>	Ученик препознаје драмску функцију структуралних елемената и специфичних музичких карактеристика слушаног дела. Ученик препознаје везу стилског, друштвено-историјског контекста и музичких карактеристика слушаног примера.	
<u>Основни</u> <u>ниво</u> <u>Средњи</u> <u>ниво</u> <u>Напредни</u> <u>ниво</u>	Ученик може да одреди припадност слушаног примера одређеном жанру уметничке музике (дечја, духовна, џез, филмска, популарна, електронска или конкретна). Ученик препознаје основне карактеристике жанра (извођачки састав, садржај, структура, однос музичког и драмског садржаја, начин извођења, музичке и ванмузичке карактеристике). Ученик препознаје карактеристике (музичке и ванмузичке) најзначајнијих дела српске музике из наведених жанрова. Ученик повезује изражајне карактеристике композиција у оквиру наведених жанрова са историјско-стилским периодом. Ученик повезује структуралне елементе слушаног дела са њиховом драмско-естетском димензијом. Ученик препознаје међусобне утицаје жанрова и може да их одреди.	Жанрови
<u>Основни</u> <u>ниво</u> <u>Средњи</u>	Ученик у слушним примерима разликује народно од уметничког музичког стваралаштва. Препознаје основне карактеристике српске народне духовне музике и фолклорне музике других народа. Ученик препознаје основне карактеристике српске народне музике (обичаје у оквиру којих се музика изводи, извођачке саставе, народне инструменте, народне игре).	Народна музика

<u>НИВО</u>	Ученик разликује српску ритуалну и забавну народну музику, као и изворну народну музику од “новокомпоноване”. Ученик препознаје карактеристике српске народне музике у уметничкој музици.	
<u>Напредни</u>		
<u>НИВО</u>		

ОБЛАСТ (3) : МУЗИЧКО ИЗВОЂЕЊЕ

<u>Основни</u>	Ученик може да пева музички пример од 16 тактова уз тактирање (C-dur) у којој се користе: основне ритмичке вредности, основна темпа, тонске висине од малог g до e, основни динамички распон и партитурне ознаке (знаци за понављање, крешендо/декрешендо).	Основе музичке писмености
<u>НИВО</u>		
<u>Напредни</u>	Ученик може да пева једноставне дечје, народне и популарне песме.	
	Ученик може да изведе (пева и свира) песму или музички пример који садржи разноврсне елементе музичке писмености (дурске лествице: C, F, G, D, молске: a и d; динамичке вредности: pp-ff, Presto Allegro, Andante, Adagio, Grave; corona, акценти, успоравање-убрзавање, карактер извођења) и да пева у двогласу (укључујући канон).	
	Ученик може да пева (или свира) одломак из неког дела различитих жанрова уметничке музике (духовне, џез, филмске).	
	Ученик може да пева (или свира) одломак из неког дела музичко-сценске и концертне музике (мелодију арије, тему концерта, симфоније, балета).	
	Ученик зна да пева (или свира) музику различитих типова српске фолклорне баштине (календарске, некалендарске, народна духовна музика).	

<u>Основни</u> <u>ниво</u> <u>Напредни</u> <u>ниво</u>	Ученик може да свира песму или музички пример од 16 тактова (који садржи основне елементе музичке писмености) на неком од Орфових инструмената или на мелодици, фрули, блок флаути. Ученик зна да свира неко дело из српске фолклорне баштине. Ученик зна да свира један или више инструмената и може да изведе одређене специфичности свирања, да прати другог ученика или да свира у мањем саставу у оквирима наставе.	Музички инструменти
<u>Основни</u> <u>ниво</u> <u>Напредни</u> <u>ниво</u>	Ученик може да пева у хору или свира у оркестру једноставне песме различитих жанрова. Ученик уме да изведе игру по избору (народну или класичну). Ученик учествује у школским приредбама. Ученик (кога је наставник одабрао) може да пева у хору или свира у оркестру сложеније композиције различитих жанрова. Ученик зна да изведе основне класичне плесове и српске народне игре	Музички жанрови

ОБЛАСТ (4) : МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО

<u>Основни</u> <u>ниво</u> <u>Напредни</u> <u>ниво</u>	Ученик може да осмисли ритмичку пратњу за један инструмент песме коју зна. Ученик може да ствара мелодију од понуђених мотива, комбиновањем. Ученик може да осмисли ритмичку пратњу за више инструмената песме коју зна и може да је запише и одсвира. Ученик може да осмисли мању музичку целину (музичку реченицу, период, облике песме), може да је запише и одсвира. Ученик може активно да учествује у импровизовању и компоновању мање музичке целине са наставником.	Основе музичке писмености

<u>Основни</u> <u>ниво</u> <u>Напредни</u> <u>ниво</u>	Ученик може да направи инструмент од предмета из свог окружења (из групе: ударачких, трзачких, дувачких, гудачких). Ученик може да направи/нацрта модел задатог инструмента (из свих инструменталних група).	Музички инструменти
<u>Основни</u> <u>ниво</u> <u>Напредни</u> <u>ниво</u>	Ученик може да одабере одговарајући музички пример (од понуђених) за задати историјско-стилски период. Ученик може да одабере одговарајући музички пример (од понуђених) за задати драмски оквир (филмска сцена, религиозни текст и слично) Ученик уме да импровизује (певањем/свирањем) одређену мелодију у духу популарне музике. Ученик може да осмисли музичку игру на основу песме различитих жанрова. Ученик може да компоује одговарајућу мелодију на дати текст духовне тематике, одређени ритмички модел или мелодију у духу џез и популарне музике и осмисли одговарајућу музику за дату филмску сцену. Ученик може да одређену мелодију из репертоара класичне музике варира (певањем/свирањем) у духу: националне, џез, популарне музике.	Музички жанрови
<u>Основни</u> <u>ниво</u> <u>Напредни</u>	Ученик може да одабере адекватне примере (од понуђених) дела музичко-сценске и концертне музике за задати историјско-стилски период. Ученик може да одабере адекватну музичку нумеру за задату драмску сцену. Ученик може да осмисли адекватну музичку нумеру за задату драмску сцену. Ученик може активно да учествује у осмишљавању уметничког догађаја синкретичког садржаја (музика, драма, визуелна уметност, књижевност).	Епохе; Музичко-сценска и концертна музика

<u>НИВО</u>		
<u>Основни</u> <u>НИВО</u>	Ученик може да одабере (од понуђених) адекватан пример аутентичне народне музике за задати мотив из народног живота.	Народна музика
<u>Напредни</u> <u>НИВО</u>	Ученик може да направи (и нацрта) модел народног инструмента по избору од понуђених предмета из окружења.	
<u>Напредни</u> <u>НИВО</u>	Ученик може да одабере адекватне примере (од понуђених) за одговарајуће задате догађаје из народног живота (календарски/некалендарски обичаји, географске области и тд.).	
<u>Напредни</u> <u>НИВО</u>	Ученик може да компоује музику у духу српске народне музике (игре, календарска и некалендарска традиција, и сл.) Ученик може да импровизује (глас/инструмент) одређену народну мелодију у духу оригиналног начина извођења.	